

MAMTÁ KÁLIJÁ

Khătí gharélú aurat

(SZÜLETETT HÁZTARTÁSBELI) KÖTET [2004]

13

Kérdené meg valaki tőle,
Miért szokta verni agyba-főbe.
Nem szavakkal,
Nem is kézzel,
Belérúgva,
Anélkül, hogy előre szólna,
Nagy kevélyen.
Pláne aznap, mikor Lílá érzi,
Finom lett a főzeléke.
Ha a szocializmussal szimpatizál,
Meghitt órán ő miért nem mondta még:
Na, gyere ide, lássam csak, hogy rúgsz belém.
Egész életében úgy cupákolta őt,
Akár egy darab húst.
Még ha ő úgy hevert is előtte,
Mint tál lencse és kenyér.

23

Kívül is, belül is
Kérdések feszítenek,
Folyton méregben élek.
Úgy egyébként
Tudok többféleképpen nevetni és feltűzni a hajam,
És épp mostanában
Lettem a Dzsimkháná elitklub tagja,
De most
A bennem fortyogó nyűgöt nem bírom
Visszafojtani.
És ettől gyakran olyan, mintha
Homokot szórtak volna az arcomba.
Amúgy még most is képes vagyok mindenkit elkápráztatni,

Még ha nem kis tehetségre is legyen szükség
A férfiak elkápráztatásához.
De azért én tudom,
Van már a virgoncságomon egy jó kupac lócitrom.
Nem, nem a jövőmről szól a kérdés.
A 400-40-800-as, tanári bértábla szerinti jövőmnek
Már egy ideje fityiszt mutattam.
Ez a sok kérdés – mind roppant személyes –
Ezekben a napokban merült fel bennem.
Ahogy így ülök, úgy tetszik,
Az egész lényemben
Hol kifagy a jég,
Hol
Felgyülemlik a tűz.
Egyik felem gyáva sakál lett,
Másik felem harapós kutya.
Gyakran a két tenyerem,
Mely egy pofonért viszket,
Magától kulcsolódik művészi *namasztére*.
Azt mondják, illemtudó vagyok,
És aztán otthon ülve nyűglődöm
Saját ócskaságomon.
Bármikor beszéljek is,
Kivetnivalót találok a szavak hallatán,
Mert
Bennem már nincsenek is szavak,
Csak morgás;
Újra és újra azt érzem,
A teljes kultúra
Ott van bennem
– leverve.

54

Harmincöt éve próbálok ellátni a családot,
Ám sose volt még elég jó a bizonyítványom.
A magam részéről szünnapot meg vasárnapot sose kértem,
De mit is tehetnék,
Ha egyszer a ház ura kemény volt és jó fukar.
Ennyi év,
Vagy sokkal kevesebb idő alatt is,
Megtanulhattam volna biciklizni,

Vagy robogót vezetni, vagy autót.
Most is jó a látásom.
Hé, ennyi idő alatt már repülőt is vezethetnék,
Csakhogy
Marhán én akartam annyira
Újramázolni a berozsdált kapcsolatokat,
Foltozni a szakadt lepedőket,
Ebéd-királynőként
Mindenkit megszégyenítve etetni.
Feleennyi erővel
Taníthattam volna gyerekeket az iskolában,
Megoldhattam volna aktákat a hivatalban,
Adtam volna gyógyszert a betegeknek a kórházban,
Megmutattam volna a falusi nőnek, hogy írja le: Kamlá.
De nem, én csak azzal foglalkoztam,
Hogy lehetek eszményi háziasszony!

-

Te elkevertél a történelemben némi mitológiát,
Behabartad vallással,
És letoltad a torkomon mint egérintőt.
Elkezdtem megélni a Védákat, Puránákat, Manuszmitit!
Kedvem lett úgy élni, mint Szítá, Umá
Vagy Anuszújá.
Még annyi kockázatot sem vállaltam, mint Sakuntalá,
Laksmíbáít meg kitöröltem a tudatomból.
Az ellenállásnak a pusztá gondolatát is menesztettem elmémből.
Bedarált a nagy szent hagyomány biztonsági mókuskereke,
A vezetés helyett a támogatást választottam,
Reflektorfény helyett a háttérszerepet.
A párbeszédnek beleegyezés vette át a helyét,
Szatjá helyett egy Prijamvadá lettem én.
Elhittem, hogy asszonyi jószerencse, ha Szítáként gyötörnek,
És mint Párvatí,
Drabál férfit fogadtam el Mindenhatóként!
Névtelenségben, rabszolgasorsban nyakig elmerültem,
De még ettől sem eszméltem,
Kifeküdtem boldogan a tompultság örömetől.
Bár a kettőnk otthona volt,
Én emeltem fel, mint valami Góvardhana-hegyet.
Főztem, ahogy tudtam, aztán hol ettem, hol meg nem.
Dicshimnuszokat daloltam,

Néha ezért, néha meg amazért imádkoztam.
Ennél sokkalta kevesebb fáradtsággal
Megcsillogtattam volna az elmémet,
Érvelőtehetségemet pallérozva döntéseket hoztam volna.
De ennyire nem jutottam,
Egyszerűen éltem, egyenes vonalban.

-

De most, mikor
„Született háztartásbeli” címmel tüntettél ki,
Mit kellene tennem vajon?
Most már tényleg késő
Kongatni az ellenállás vészharangját.
Sosem gondolkodtam
A szellemi képességeimen,
Miközben percenként büszke voltam méhem sikerére.
Kilenchavonta
Szültem, alkottam,
A lényeges kérdésekkel nem foglalkoztam.
Legalább a lányaim értik,
Mit hol rontottam el.
Ők mernek üvölni teli torokból
Az utcán, a parlamentben, gyűléseken.
Ők nem követnek el ballépést báránylelkűséggel,
Gyökerestül forgatják fel a rendszert.
Egyenlő jogokat,
Egyenlő hírnevet,
Egyenlő oktatást,
Egyenlő munkát
Kiáltanak!
Belejavítanak behatárolt álmaimba,
S hallgatásomat félelmet nem ismerő kiáltvánnyá változtatják!

Tribute to Papa

(ÉDESAPÁM DICSÉRETE) KÖTET [1970]

Édesapám dicsérete

Kit érdekelsz, Papa?

Kit érdekelnek a tiszta gondolataid, a tiszta szavaid, a tiszta fogsorod?

Ki akar egy angyal lenni, mint te?

Ki akarja ezt?

Sikertelen alak vagy, Papa.

Még egy nyugis helyet sem tudtál kikönyökölni.

Mindig korlátolt álmokból szőtt életet folytattál.

–

Kívánom, bárcsak tökös lennél, Papa,

Hogy becsempéssz nyolcvanezer karórát egy húzással,

És akkor büszkén mondhatnám: Tudod, apunak import-export biznisze van.

Akkor büszke lennék rád.

–

De te mindig eszményi férfi akartál lenni,

Egy tökély.

Amikor épp nem jut eszedbe semmi, amit csinálhatnál,

Elkezdesz imádkozni.

Hasztalan órákat töltve a templomban.

–

Azt akarod, hogy olyan legyek, mint te, Papa.

Vagy mint a harcos királyné, Laksmíbái.

Magad se vagy biztos, mi az a nagyság,

De szeretnéd, hogy én nagy legyek.

–

Teszek kettőt a nagyságra.

És hármat Laksmíbáira.

–

Mostanában komolyan gondolkodom, hogy megtagadjalak, Papa,

Téged és a szenteskedésedet.

Mi van, ha elkezdelek Mr. Kapúrnak hívni, kiségtő irodista, Könyvelési Osztály?

–

Minden, ami te vagy, ütközik majdnem mindennel, ami én.

Gyanítottad, hogy járok valakivel mostanában,

De túl alamuszi vagy, hogy megbizonyosodj.

Mi van, ha lassan már kezd pocakom lenni,

És én nem leszek hajlandó kikapartatni?
De vigyázok, Papa,
Vagy tudom, különben még fontolóra veszed az öngyilkosságot.

Kötelezettségek

Túrni akarom az orromat
Nyilvános helyen.
Ülni akarok az irodaszékemben
Lábbal az asztalon.
Meg akarom pofozni azt a fiút,
Aki szerelmesen ül a kávézóban,
Miközben egyedül várom, hogy
A pincér kihozza a kávé és szendvicset.
Én is akarok vasárnap látogatóba menni
Anyaszült meztelen.

Anonim

Már nem érzem magamat Mamta Káljának.
Kamlá vagyok,
Vagy Vimlá,
Vagy Kánta vagy Sánta.
Elhordok, hátrálok,
Nyafogok, fejet ingatok,
Duzzogok, behódolok.
Értelmetlen filmeket nézek kedvezményes napokon,
És boldog vagyok kedvezményes áron.
Kaptam egy ajándék műanyag vödröt
A nagy csomag Tomi Kristályhoz,
És boldog vagyok.
Minden hónapban felszedek pár kilót,
Mint Kamlá vagy Vimlá,
Mint Kánta vagy Sánta,
És boldog vagyok.
Már nem vagyok Mamta Kálja.